

ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ - ਨਾਵਲ

1. ਸਵੇਰ ਭਾਗ

1. “ਭਲੀਏ ਲੋਕੇ, ਜਿਹੜੀ ਚਾਹ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਬਿਸਤਰਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਂਦੇ ਐ, ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਬੈੱਡ-ਟੀ। ਚੱਲ ਉੱਠ, ਪਿਆ ਦੇ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬੈੱਡ-ਟੀ।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ ‘ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ’ ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤਾਰੇ ਉਦੋਂ ਕਹੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੈੱਡ-ਟੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈੱਡ-ਟੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਬੰਤਾ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਭਲੀਏ ਲੋਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਭਾਵ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਜਿਹੜੀ ਚਾਹ ਸਵੇਰੇ ਬਿਸਤਰਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬੈੱਡ-ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੰਤਾ ਵੀ ਅੱਜ ਤਾਰੇ ਤੋਂ ਬੈੱਡ-ਟੀ ਪੀਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

2. “ਕਿੱਥੇ ਰਾਜਾ ਭੋਜ, ਕਿੱਥੇ ਗੰਗੂ ਤੇਲੀ ..... ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸਕੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿੰਦਰ ਦੀ ਝਾਈ।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ ‘ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ’ ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਮਿੰਦਰ ਦੀ ਮਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਗੰਗੂ ਤੇਲੀ ਦਾ ਰਾਜੇ ਭੋਜ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਮੀਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹੈ।

3. “ਆਪਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਕਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਫੁੰਮਣ ਨੂੰ।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ ‘ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ’ ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਹੇ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਬੰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਫੁੰਮਣ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏਗਾ। ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

4. “ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਲੱਭੂ ..... ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਹਾਲੇ ਗੁੜੀ ਨੂੰ ਦਿਲ ਲਾ ਕੇ।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ ‘ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ’ ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਸਵਰਨੀ ਲਈ ਆਏ ਪਿਪਲੀ ਨਿਵਾਸੀ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਯੋਗ ਮੁੰਡਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

5. “ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁਛੜੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੀ ਬਣਨਾ ਐ? ਪਿੰਡ ਚਲ ਕੇ ਪੀਆਂਗੇ ਬਾਟੇ ਵਿਚ।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਦੇ ਸਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਖਣ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਕਰੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਲਾਣੇ ਤੋਂ ਰਸ ਪੀਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਮੱਖਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਰਸ ਪੀਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ, ਉਹ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਸ ਪੀਣਗੇ।

6. “ਪਰ ਭੈਣ, ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਹਾਲੀ ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਲ ਠਹਿਰ ਕੇ ਈ ਕਰਨਾ ਏ, ਪੜ੍ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸੂ ਕਾਲਜੋਂ ਕਾਹਨੂੰ ਉਠਾਲਣਾ ਹੋਇਆ?”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਦੇ ਐਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚੇਲਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਲਾਜੇ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਲਾਜੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਠਹਿਰ ਕੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜ੍ਹਨੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹ ਲੈਣ ਦੇਣਾ ਚਹੀਦਾ ਹੈ।

7. “ਲਾਜੇ, ਜੇ ਇਹ ਕੁੜੀ ਪਸਿੰਦ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੁੰਦਰੀ ਪਾ ਦੇਣੀ ਏਂ, ਉਹਨੂੰ .....।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਬਜ਼ਾਰ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਦੇ ਐਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਵਿਚੇਲਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਲਾਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਕੁੜੀ ਦੇਖਣ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਵਿਚੇਲਣ ਲਾਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁੜੀ ਪਸਿੰਦ ਆ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰੀ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਲਈ ਰੋਕ ਲਵੇਗੀ।

8. “ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਨਕਸ ਏ? ਅੱਬਲ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ, ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕਵੁਂਗੇ, ਪਈ ਧੁੱਪ ਵਾਲੀ ਐਨਕ ਲਾ ਕੇ ਜਾਵੇ .....।”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲਈ ਕੁੜੀ ਵੇਖਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਐਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚੇਲਣ ਲਾਜੇ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਟੀਰ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਵਿਚੇਲਣ ਲਾਜੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਿਰੇ ਚੜਾਉਣ ਲਈ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਟੀਰ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਵੱਲ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਧੁੱਪ ਵਾਲੀ ਐਨਕ ਲਾ ਕੇ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।

9. “ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਈ ਬੰਦੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਉਂ ਮਾਰਦੇ ਐ? ਬਈ ਹੱਕ ਦੇ ਦਿਓ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ, ਫੇਰ ਕਾਹਦਾ ਰੇੜਕਾ?”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਦੇ ਸਵੇਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੰਤੇ ਦੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਸੀਤਲਾ ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭਲਵਾਨ ਬਿਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਸੇ ਮੁਕਾਏ ਅੱਠ ਆਨੇ ਵਾਜ਼ਬ ਕਰਾਇਆ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਜਦੋਂ ਭਲਵਾਨ ਬਿਨਾਂ ਮੰਗੇ ਬੰਤੇ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਬ ਕਰਾਇਆ ਦੇ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਬੰਤਾ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਐਵੇਂ ਗਾਰੀਬ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੱਕ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਲਵਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇ ਦੇਣ ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ।

10. “ਹਣ ਜੇ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਲਿਆਉਂਦੀ ਅਂ ਤਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਈ ਕੁੱਝ ਨਾ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਛੱਟ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘੇਗਾ?”

ਪ੍ਰਸੰਗ - ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਰਿੰਜਨ ਤਸਨੀਮ ਦੇ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲ ‘ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ’ ਦੇ ਸਵੇਰੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੰਤੇ ਦੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਤਾਰੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਘਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਬੰਤੇ ਦੇ ਸੋਚਣ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਘਰ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤਾ ਕਮਾ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਬੰਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਕੰਮ ’ਤੇ ਜਾਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।